СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
РІК LVIII. Ч. 30. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го ЛЮТОГО 1950. No. 30. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 7, 1950. VOL. LVIII.
П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen {4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ГОТОВИЙ ВЖИТИ ЗАКОНУ ДЛЯ ПОЛАДНАННЯ ВУГІЛЬНОГО СПОРУ

Вашингтон, 5 лютого. — Президент Труман найшовся в положенні, що мусить відкликатися до закону Тефта-Гартлі, щоб наладнати хаотичне положення в вугілляній продукції. Джан Л. Луїс, голова майнерської юнії, не тільки не відкликав страйку, але у своїм листі до президента в суботу відкинув його пропозицію перемиря на 70 днів. Він назвав плян президента залякуванням і заповів спротив проти вжиття закону.

З усіх сторін, де находяться вугілляні шахти, наспіли вісті, що шахтярі не підуть до праці в понеділок 6 січня, отже, замість перемиря приходить загальний страйк вуглекопів, який обійме 400,000 робітників.

Гуглекопи, які не працюють на підставі контракту від липня1949 р., домагаються підвишки доплат до майнерського фонду добродійности з 20 на 35 центів від кожної тони вугілля і вміщення в контракті застороги, що підуть до праці тільки тоді, „коли хочуть й можуть".

СПРОБИ ПОСЕРЕДНИЦТВА ПЕРЕД ТЕЛЕФОНІЧНИМ СТРАЙКОМ.

Ню Йорк. — Федеральний посередник Сайрус С. Чінґ приїхав до Ню Йорку для ведення урядових зусиль не допустити до страйку 320,000 телефонічних робітників, заповідженого на середу. Представники юнії твердять, що страйк є неминучий, а урядовці підприємства твердять, що страйк є цілковито неоправданий і що юнія робить з мухи вола, коли розповідає про низькі платні й важкі умовини праці. Кажуть, що урядовий посередник вийде з домаганням відложити страйк на два тижні, щоб у міжчасі розглянути всесторонно причини спору.

ПІДТРИМУЮТЬ ПЛЯН ПОЗИЧОК ДЛЯ СТУДЕНТІВ.

Ню Йорк. — Федеральний адміністратор забезпечень, Оскар Е. Ювинґ, заявив свою згоду за створення федерального фонду на уділювання позичок для студентів, коли вони хочуть продовжувати студії в колегіях. Про цю справу говорив Ювинґ на річній конференції Жидівського Комітету Праці в готелю Астор. Він виявив погляд, що навчання молоді є джерелом багатства нації і що багато талановитих студентів не можуть продовжувати студій, бо не мають потрібних грошевих засобів. Він сказав своїм слухачам, що він самий мусів позичити гроші на докінчення правничих студій в університеті Гарвард в Кембридж, Масс. Пізніше він створив там позичковий фонд дллля студентів. Ювинґ заповів теж, що президентів плян суспільного здоровя має вигляди на успіх.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ АТОМОВУ СИЛУ ДЛЯ ПОРУШУВАННЯ КОРАБЛІВ.

Айдаго Фоллс, у стейті Айдаго. — Вже придумано прилад для порушування воєнних кораблів атомовою силою, як про це сповіщає Комісія Атомової Енергії. Цей прилад випробовують в пробній станції в Арко. Надіються, що досвід буде застосований у практиці ще в теперішньому році.

ЗАКИДАЄ КОМІСІЇ ПАЧКУВАННЯ ІМІҐРАНТІВ.

Вашинґтон. — У сенатській правничій підкомісії складав свідоцтво про допускання нових іміґрантів зі скитальщини Едвард М. Ґлазек, студент університету з Теннесі. Він займає пост помічника Комісії Переміщених Осіб при вибиранні скитальників для їх допущення в Америку у Франкфурті і там мав нагоду приглянутися, як сама комісія через пальці плядить на різні неточности. Так напр. комісія вдоволяється якиминебудь документами при провірці, не зважаючи на те, що в Німеччині існують „фабрики" для підроблювання документів. При такій системі яких 15 до 20 відсотків іміґрантів-нежидів приїздить до Злучених Держав, а жидів допускають незаконно більше ніж половину. Ґлазек каже, що він тому зрезиґнував зі свого становища, бо не міг на це глядіти. Зрештою він признав, що замало є урядовців для провірювання, чи іміґранти зі скитальщини надаються на кандидатів на іміґрантів. Він теж того погляду, що Америка спізнилася з допущенням скитальників, бо найкращі сили позабирали південно-американські країни, а теж Австралія й Канада, а Злученим Державам залилися тільки рештки.

ЗАКИДАЮТЬ МІЛЬЙОНОВІ ВИТРАТИ НА ВИШКІЛ ВЕТЕРАНІВ.

Вашинґтон. — Студії над видатками федерального уряду для вишколу ветеранів виказують, що просто мільйони долярів марнуєтся на різні спроби дати ветеранам відповідну освіту чи науку для практичного зайняття. Стверджено, що в різних сторонах країни позакладано спеціяльні приватні школи в надії, що уряд дасть на них гроші і вони будуть могти приймати ветеранів на навчання. У практиці показалося, що учителі не були кваліфіковані й тому досвід з загальним вишколом для ветеранів не приніс такого хісна, який передбачувано. Плян вишколу витеранів федеральним коштом передбачений до 1956 року.

ДОМПУЮТЬ БАРАБОЛІ.

Вашинґтон.— Секретар рільництва Чарлс Ф. Бреннан оприлюднив, що він дав наказ знищити 25 до 40 мільйонів бушлів бараболь зі збору з 1949 р., бо не має їх де тримати. Секретар каже, що це не є властивий „домпінґ", бо багато бараболь буде розкинених по полях на навіз, отже це принесе користь для земельного господарства. Він того погляду, що роздавання бараболь для добродійних установ коштує уряд забагато і тому більший хосен буде з них, як вони зогниють на полі.

$2,555 НА ПРАЦЮ У.К.К. З ОДНОЇ ВЕЧЕРІ В 5-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО КВАРТАЛЬНИКА

Ню Йорк, 6 лютого. В п'ятиріччя появи Українського Квартальника в англійській мові, вчора ввечорі, в готелю Статтлер, відбулася влаштована Конґресовим Комітетом спільна вечера малого гурта людей, переважно посередньо чи безпосередньо зв'язаних з працею УККомітету і видаванням Квартальника, на якій зложено $2,555.00 на продовжування цего репрезентативного видавництва та на акцію УК-Комітету в обороні України і її прав. У вечері взяло участь 59 осіб, головно загально відомих місцевих бизнесменів і професіоналістів. Під час і після вечері, товтмастром якої був заступник голови УК-Комітету Дмитро Галичин, виголошено ряд коротких промов, підкреслюючи велику вагу видавництва Українського Квартальника, як першої енциклопедії українознавства в анг. мові, пророблену ним роботу і досягнені успіхи та завдання, які ще стоять перед ним. Нагоду і ціль імпрези з'ясував коротко п. Галичин, представляючи опісля приявних. Коротку доповідь про сам Квартальник виголосив його відповідальний редактор, проф. Микола Чубатий. Платон Стасюк говорив, що Квартальником оправдано можуть сьогодні пишатися всі українці та закликав до дальшої і негайної його піддержки. Адв. Степан Ярема, екзекутивний директор Політичної Ради УК-Комітету, підкреслював прихильне наставлення до української справи американського уряду та про історичне завдання американських українців використати цю обставину. Він зокрема видвигнув потребу дальшого об'єднання українців навколо цеї мети. Адв. Михайло Пізнак ґратулював Квартальникові за пророблену роботу та пропонував кожному спитати самого себе скільки він до того причинився. Це відноситься головно до тих, що їх на цій вечері немає. Василь Мудрий, вітаючи Квартальник, говорив про розпорошену по цілому світі нову українську еміґрацію та її почування. Роман Олесницький, пригадуючи початки видавництва та його труднощі, твердив що „тяжке за нами, але ще тяжче перед нами". Говорив про необхідність доказати конечність здобуття і задержання України в союзі західної цивілізації, чим і диктується важливість Квартальника. Д-р Ярослав Макарушка говорив про піддержку Квартальника приєднюванням передплатників, що буде рівночасно і вкладом в поширювання правди про Україну. Степан Шумейко говорив про Квартальник як частину загальних зусиль старшого і молодшого покоління американських українців в користь української визвольної справи. Д-р Лука Мишуга, наводячи деякі конкретні приклади з життя, говорив про Квартальника як „український словник" в контакті зі західним світом. Д. Галичин короткими заввагами зв'язував думки поодиноких бесідників, підкреслюючи їх головну ідею. Виступи бесідників перервав касієр УК-Комітету, Йосип Лисогір, проголошуючи складані пожертви, що висотою поодиноких сум черґувалися від $25 до $230. Список жертводавців буде проголошений окремо. Під час вечері була теж артистична програма, яку виповнили оперова співачка Марія Поляняк-Лисогір та новоприбулий тенор Едвард Камінський, яким на фортепіяні акомпаніювала Ольга Дмитрів. Імпрезу закінчено відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна".

УРЯД НЕ ВІРИТЬ У МОЖЛИВІСТЬ ПЕРЕГОВОРІВ З МОСКВОЮ

Вашингтон. — З огляду на це, що телеґрами з Москви подали вістку, наче б Росія плянувала започаткувати двoдержавні переговори для контролі атомової сили, вашингтонські кореспонденти перевели допити між дипломатичними представниками, які є вигляди на таку конференцію між Америкою і Росією. Стверджено тільки, що американські кореспонденти дістали дозвіл совєтської цензури на передачу такої вістки, одначе нема ніяких інших даних думати про можливість двoдержавної зустрічі. Загально звісне, що президент Труман не хоче окремих американсько-совєтських переговорів і відсилає з цією справою кожного до Обєднаних Держав.

МИСТЕЦЬКИЙ УСПІХ ТЕАТРУ БЛАВАЦЬКОГО В НЮ ЙОРКУ

У неділю 5 лютого, в салі Промислової Школи при 24 Вулиці Вест виставив Український Театр з Филаделфії, під мистецьким проводом Волод. Блавацького, „веселу комедію" в 3 діях Арнолда й Баха в українськім перекладі п.з. „Мужчина з минулим". Як треба було надіятися, вистава пройшла з справжнім мистецьким успіхом. Головні ролі були добре приділені й актори вивязалися з них знаменито. Появу дир. Блавацького привітала публика щирими оплесками. Він грав ролю нареченого Макса Стіґліца. Богдан Паздрій, у ролі бизнесового спільника Юлія Зайболда, показався справжнім артистичним „спільником". Подібно вивязалися: М. Мельник в ролі служниці Анни; Н. Горленко в ролі жінки Моніки Зайболд; Е. Дичківна в ролі дочки Ірини Зайболд, нареченої Стіґліца; Е. Шашаровської в ролі фільмової зірки Мії Рай; А. Радванського в ролі її нареченого, Ганса Рімана; В. Шашаровського, в ролі аманта Фельнера. До них достроїлися вповні в ролях товаришок Ірени, Гільди й Ванди: О. Рудакевич й А. Кульчицька та Ф. Рудакевич в ролі візника. Публика не щадила признань артистам не тільки пильним слідкуванням за грою але й гучними оплесками. З морально-мистецького боку вистава була безсумнівним успіхом.

КОНГРЕСМЕНИ В СПРАВІ ВИДАЧІ ФУКСА АМЕРИКАНСЬКІЙ ВЛАДІ

Вашингтон, 5 лютого. — Спільна Конґресова Комісія Атомової Енергії обдумує можливість видачі д-ра Клоса Фукса англійськими властями для переслухання його в Злучених Державах в справі видання американських тайн атомової бомби, включаючи й вістей про виріб водородної бомби.

Д-р Фукс, член британського гурта науковців, приїздив до Америки підчас війни, щоб тут взяти участь у працях над розвитком атомової сили. У суботу комісія переслухала в цій справі ген. Леслі Ґровса, який підчас війни керував виробом першої атомової бомби. Ґровс виявив, що Фукс підчас побуту в Америці в 1943 р. мав доступ до найважливіших інформацій про тайну зброю. Для дальших інформацій в цій справі, запрошено голову Бюра Федеральних Інвестиґацій, Дж. Едгара Гувера.

АМЕРИКАНСЬКІ НАУКОВЦІ ЗА ПОНОВНІ СТУДІЇ НАД КОНТРОЛЕЮ АТОМОВОЇ СИЛИ

Ню Йорк. — Федерація Американських Науковців, яка обіймає 1,500 членів, звернулася до през. Трумана з домаганням, щоб ще раз перестудіювати основно атомову політику нації й можливости міжнародної контролі з огляду на відкриття страшливої сили в водородній бомбі. Федерація пропонує покликати до життя комісію, подібну до комісії Ачесона-Ліліентала з 1946 р. Багато з членів Федерації брали участь у розвитку атомової сили перед виробом першої атомової бомби.

ЗНАМЕНИТА ІМПРЕЗА УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТАНЦІВ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Відносно мало відома нашому широкому загалові школа танців Володимира Бакада і Оксани Авраменко в Ню Йорку дала минулого четверга в залі місцевої УМСА знамениту танцювальну імпрезу, в якій, крім вишколених вже танцюристів, виступили вперше теж „наші найменші" танцюристи. Окрему точку в програмі занімав виступ мексиканських танцюристів. Плеканий цею школою український національний танок є без сумніву знаменитим засобом популяризації українського імени і української культури.

ДОКЛАД Д. ГОРНЯТКЕВИЧА В Л. М. КЛЮБІ

Ню Йорк. — Минулого четверга, дня 2-го лютого, відомий наш мистецтвознавець Дам'ян Горняткевич виголосив в Літературно - Мистецькому Клюбі незвичайно інтересну доповідь про „Українські середньовічні малювання на польських землях", ілюструючи її численними репродукціями малюнків. Доповідь, своєю річевістю та багацтвом першоякісного матеріялу заслуговувала б на окрему публікацію, щоб з нею міг познайомитись не тільки український, але головно американський загал.

ЗНОВУ СОВЄТСЬКІ ВІСТКИ ПРО МОЖЛИВІСТЬ ПОРОЗУМІННЯ З АМЕРИКОЮ

Москва, 6 лютого. — В совєтській пресі в останньому часі знову надруковано ряд статей про „можливість співжиття і співпраці соціялістичної і капіталістичної систем на довшу мету", з чого в дипломатичних колах робиться заключення, що Москва знову готова до великодержавних переговорів з Америкою на теми основних проблем та противорічностей. Проте, в дипломатичних колах не виявляється найменшого оптимізму щодо можливостей висліду таких переговорів. Звертається увагу, що з одного боку всі дотеперішні спроби під цим оглядом завжди кінчалися безуспішно та розбивалися на совєтську неуступчивість, як з другого боку, Москва і тепер не виявляє найменшої охоти змінити своє становище до поодиноких справ, що й є предметом противорічностей. Тут наводиться хоч би американське й совєтське становище до контролі атомової енергії та до заборони атомової зброї. Москва справді готова заборонити цю зброю, але тільки в Америці, тоді як зі свого боку вона послідовно відмовляється від міжнародної контролі в самому Совєтському Союзі, прикриваючись фразою про суверенність. В деяких колах вважається, що нові совєтські пробні бальони щодо двoдержавних розмов з Америкою є подиктовані менше фактом, наприклад останнього рішення президента Трумана в справі продукції водородної супер-бомби, як радше пляном будь-якого нового совєтського лайдацтва в міжнародній політиці.

КОМУНІСТИЧНА „ІНВАЗІЯ" НА ФРАНЦУЗЬКИЙ СЕКТОР БЕРЛІНА.

Берлін, 6 лютого. — Вчора в цьому „гарячому пункті холодної війни" дійшло до нового західно-комуністичного зудару, як комуністична „маса" з около 400 осіб зі совєтського сектора вдерлася до французького сектора міста та намагалася захопити Палац Мерцедеса. Західна поліція відбила напасників, що відступили знову в совєтський сектор, влаштовуючи вже там протизахідну демонстрацію. Західні власті вважають цей випадок за початок плянованої комуністичної акції, що мав би, разом з відновленою частинно бльокадою та іншими труднощами, знову пригадати західним союзникам, що Совєти не бажають собі їх приявности в Берліні, як теж „підірвати" мораль в західно-німецькому спротиві совєтським плянам.

ДАЛЬША СОВЄТИЗАЦІЯ ПОЛЬСЬКОЇ АРМІЇ.

Варшава, 6 лютого. — Вслід за недавним призначенням совєтського маршала, Константина Рокосовського, польським міністром оборони та головнокомандуючим польських збройних сил, повна совєтизація польської армії продовжується в усіх подробицях. Вчора Варшавська радіовисильня повідомила про ухвалення сеймом нового законопроєкту про загальну військову службу, який йде цілком по лінії відповідного совєтського закону. В законі, крім трьох категорій військової служби, що обов'язує всіх польських громадян, передбачується теж допомічну військову службу для жінок..

СЕНЗАЦІЙНИЙ АРЕШТ АТОМОВОГО ШПИГУНА В БРИТАНІЇ.

Лондон, 6 лютого.—Минулої п'ятниці англійське Скотленд Ярд, за вказівкою американського Еф Бі Ай, заарештувало видатного науковця і спеціяліста в атомовій енергії, народженого в Німеччині д-ра Клявса Еміля Юлія Фукса. Заарештований має 38 років і працював в головному центрі атомових дослідів в Британії. В роках 1943 і 1946 він був в Злучених Державах, теж в справах атомової енергії. Він мав знати теж таємницю водородної бомби. Видвигнені проти нього закиди відносяться до „передачі одній особі невідомих інформацій відносно атомових дослідів, обрахованої на те, що вони посередньо або безпосередньо мають бути передані ворогові". Одна така „передача інформацій" мала відбутися в лютому в 1945 році в Злучених Державах, а друга в 1947 році. Місця цеї другої зради не подається. Д-р Фукс, уроджений німець, ста британським громадянином в 1942 році. Його родина має жити в совєтській зоні Німеччині.

ПЕРЕДВИБОРЧІ НАДІЇ І СУМНІВИ БРИТАНСЬКИХ ПАРТІЙ.

Лондон, 6 лютого.— Британський король з кінцем минулого тижня офіціямно розв'язав дотеперішній парлямент, у зв'язку з виборами нового, що мають відбутися в дні 23-го лютого. З наближенням дня виборів, кампанія лейбуристської і консервативної партій розгортається щораз більше, а спостерігачі вважають, що обі партії мають приблизно однакові шанси виграти або програти. Головним арґументом в передвиборчій дискусії продовжують бути внутрішні спраправи країни, бо в закордонних немає більших розбіжностей.

ІТАЛІЯ ЗМІНИЛА ГУБЕРНАТОРА СОМАЛІВ.

Рим, 6 лютого. — Італійський уряд рішив змінити особу на пості губернатора відданих Об'єднаними Націями під італійську адміністрацію Сомалів, відкликаючи призначення губернатором ген. Насі та призначуючи на його місце ген. Артура Феррара. Зміну довершено внаслідок етіопського протесту проти ген. Насі, якого обвинувачується у воєнних злочинах.

ЗНОВУ КРІЗА ФРАНЦУЗЬКОГО УРЯДУ.

Париж, 6 лютого. — З кінцем минулого тижня наступила знову частинна кріза французького уряду, як з нього виступили соціялісти. Премієр Бідо заповів, що це не буде причиною відставки цілого уряду і в останніх повідомленнях вже подається про намагання премієра перебудувати уряд ще перед зібранням Національної Асамблеї вже у вівторок, на порядку нарад якої є теж справа довір'я урядові.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Hates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КАРІЄРА СИНА ПРЕЗИДЕНТА

На Френклина Д. Рузвелта нарікали, що він поломив традицію, бо захотів бути більше як двома наворотами президентом держави. Ще казали, що держить „престіл, який використовує ціла фамілія". Цю гірку заввагу можна б вияснити політичними порахунками. Так, назагал, і є, бо Рузвелтові ворогів не бракувало. Але годі переносити злість з батька на сина. Тому не погоджуємось з тими, що атакують сина бувшого президента, Френклина Д. Рузвелта мол., який виявляє високі політичні аспірації, головно тому, що він син президента, який, на їхню думку, запропастив Америку та віддав керму світом Сталінові.

Те, що Френклин Д. Рузвелт мол. є сином батька, що мав певну політичну лінію, яка тому чи другому не подобається, не може й не повинно бути перепоною в його політичній карієрі. Але теж годі потурати політичній акції сина, яка спекулює на симпатіях до батька. А якраз так виглядає намагання певних кол і груп ввести якнайскорше Френклина Д. Рузвелта мол. до Білого Дому в Вашингтоні. З цею його мрією ніхто не криється. Як тільки стверджено, що „чарівне" слово „Рузвелт" далі впливає на маси і як вибрано минулої осені Френклина Д. Рузвелта мол. в Ню Йорку дуже легко конґресменом, зараз почалась агітація, щоб його вибрати губернатором нюйорського стейту, що знов мало би бути тільки тимчасовим заняттям, політично вказаним для славнішого й певнішого переходу з Олбані до Вашингтону.

Іншими словами, який батько, такий син: ті самі спосібности, той самий особистий чар, той самий зручний політик, що є за прогресивний підхід до робітничих справ, як теж завжди склонний до згоди зо Сталіном. Отже знаменитий кандидат, бо може дістати демократичні й ліберально-ліві голоси, а теж і комуністичні. До того справедливість вимагає додати, що Френклин Д. Рузвелт мол. має добрий воєнний рекорд, що теж йому багато помагає і в політичній карієрі.

Та біда з Ф. Д. Рузвелтом мол. та, що він має всього тільки 35 років, а хотів би відразу скочити дуже високо, не вправляючись, себто не набираючи серіозного знання новочасних, політичних, соціяльних та адміністраційних проблем, що дуже складні й важливі. Йому теж зачинає успіх іти в голову і тому йому важко приймати критичні завваги, навіть такі слушні, як ті, з якими виступив в Палаті репрезентантів конґресмен Кларенс Дж. Бравн, а які він назвав „напастю", яка „не гідна відповіді". Так відповів у Ню Йорку бундючний молодий Рузвелт, що всього кілька місяців в Конґресі, та ще конґресменові, що є там уже 35 років. Бравн наклеймив Рузвелта за постійний абсентеїзм. Він сказав, що годі навчитись державної мудрости по „нічних кабаретах" у Ню Йорку, а треба сидіти в Конґресі, брати участь в дебатах і голосувати. На 129 відчитувань присутних Рузвелт виявив свою присутність у Конґресі тільки 60 разів, а голосував на 65 законопроєктів тільки 30 разів.

Не думаємо, що завваги конґресмена Бравна можна вважати „напастю". Вони є батьківською наукою для розумного сина, який повинен за таку науку тільки подякувати і до неї застосуватись, коли думає про чесну політичну карієру.

ТУРБОТА ЗА ВОДУ

Нюйорські газети постійно пишуть тепер про воду, чи радше про збереження води у великих збірниках, віддалених на десятки миль від міста. Причиною цього є обмаль дощу минулого літа і брак снігу теперішньої зими в околицях нюйорських резервуарів. Як буде з повітряними опадами в недалекій майбутності, ніхто не знає, бо уряд. бюра погоди не всилі передбачувати погоди на таку далеку мету. Повстали навіть прилюдні дискусії над можливістю штучного дощу, тобто дощу із хмар, витворених технічними способами.

Про недостачу води пишуть теж у стейтах Нової Анґлії — на Сході Злучених Держав, а в деяких стейтах південного Заходу недостача води є хронічною не тільки в пустельній смузі, але й в таких, що зараховуються до нормальних смуг щодо води. Тому не диво, що президент покликав до життя комісію для простудіювання водних ресурсів води не для прокладення торговельних водних шляхів, але для життя і для звичайних людських потреб. Така студія буде теж придатна на випадок війни.

Посилена промислова продукція, особливо розвиток нових промислів, залежних від хемічних винаходів, незвичайно піднесла запотребування води в різних середовищах. Виріб штучних засобів топлива, щоденний вжиток для втримання огрівалень і холоділень в модерних будівлях і в мешканнях, різні програми наводнення ґрунтів — все те збільшило запотребування води. Статистика виказує, що пересічна міська родина зужиє на пиття, миття й купіль свого тіла, на миття посуди та інші необхідні потреби по 200 галонів води денно. Отже недостача води або її занечищення, стримує теперішній розвиток цивілізації й культури. Коли газети вдарили на сполох, що в деяких околицях грозить недостача води, то мимохіть виринає питання, чи справді Злучені Держави стоять перед занепадом осередків новітньої цивілізації?

Історики пригадують, як загибали цілі середовища людської цивілізації навіть в розмірно недавній минувшині через недостачу води; як високо розвинені освічені народи мусіли покидати свої житла і втікати в інші околиці, в яких наново мусіли розбудовувати життя з самих основ — а все тому, що не доставало води. Науковець Арнолд Тойнбі пригадує, що яких 20 цивілізацій, які попередили теперішню цивілізацію, вигинули вчасті внаслідок воєн, вчасті через занепад моралі, а у великій частині внаслідок стихійних нещасть, до яких зараховують або недостачу води або загрозу від повеней. Він наводить приклади, як народи будували канали на довгих просторах, щоб рятуватися від загибелі і як, не зважаючи на такі старання, вони таки мусіли покидати свої житла.

Саркастично схарактеризувала питання води одна нюйорська газета, поміщуючи образок міста Ню Йорку, положеного на острові серед моря, з написом „Місто гине від недостачі води".

На потіху переполоханих людей подає свої помічення Оскар Чапман, секретар внутрішніх справ у Вашингтоні. До його завдань належить берегти статистику природних багатств країни, до яких зараховується теж і вода. Він пише у своєму комунікаті: „Населення Злучених Держав не є загрожене недостачею води, хоча в деяких околицях замітна хвилева її недостача саме тоді, коли нам її потрібно. У деяких околицях є обмежена кількість води, а це повинно нас спонукати до ощадности в її вживанні. У засаді одначе нам не забракне води у такій майбутності, яку ми можемо передбачити.

„Коли показується хвилева недостача води, то це треба приписувати зростаючій кількості населення. Це є поважна проблема, яку треба раз-у-раз розвязувати. Тепер не можна думати, що вода прийде сама так, як приходить повітря для віддихання".

Великі міста, з містом Ню Йорк на чолі, плянують від довшого часу будову нових збірників води, щоб забезпечити себе перед недостачею води. Та як приходить непередбачена посуха, то таки треба накласти на себе самоконтролю і завести ощадність, бо це необхідне.

Українець очима поляка

У Лондоні появляється літературний тижнетик польської еміґрації „Вядомосці", що гуртує навколо себе чільних польських авторів по цей бік залізної завіси. Можна б сказати, що цей часопис, побіч паризького місячника „Культура", є виразником духового обличчя сучасної польської еміґрації та одним з головних його формувачів. „Культура" час-до-часу навіть поміщувала непогано поінформовані статті на теми української культури, а „Вядомосці" втримували у відношенні до українців більш-менш пристойний тон. У час, коли, як поляки самі стерджують, Польща переходить той сам процес советизації, що й Україна двадцять років тому, просто здоровий глузд каже їм не задиратися непотрібно з українцями. Та здоровий глузд — одна, а старі анімозії — друга справа.

Нещодавно у згаданих „Вядомосцях" (15 січня ц. р.) появився на першій сторінці розділ повісти Януша Ясєнчика п. н. **„Наперекірна смерть Баратти".** Баратта — це італієць доби фашизму, життя якого пливе рівнобіжно з життям українця Василя Дейнюка. Вони, зрештою, про себе нічого обопільно не знають, і тільки підчас війни доля кидає їх обох у смертельні обійми. Баратту залишимо на боці і приглянемося, як автор уявляє собі і як зображує свій український тип. Для цього найкраще подати власні слова п. Ясєнчика. Він пише:

„Тамті (тобто українці) врешті прокинулися. Гострили ножі. Ждали... Тумани першої польської весни клубляться від березини, обтулюють помалу гаївку. Вечір віддихає лісом. (...) Тупіт чвалує дорогою, пробиває млу і тишу. Пристав неждано перед ворітьми: „Гей там! Ви чоловік Розтворовських? Поляк? Ми за нічлігом. (...) Слава Ісусу Христу! Чим хата багата — просимо на вечерю" — „Василю, відвели коні!". А потім... (...) Легко входив вигострений ніж у міцно перепиті горла: твердий сон по багатім пирі, то слизька дорога до смерти. Зсунулися тихо, як у море по намиленій дошці: перший тихо, без зойку, другий відкрив очі, захарчав, стріпонув руками, але не встиг крикнути (...): Несуть поміж березі важкі, у веретах, тулови, ойкає Дейнюк, клене парубок Петрило. (...) Василь притоптав землю: вже весна — трава піде соковита"...

Та „перша польська весна" то ніби рік 1919 або 1920 у Галичині. Кілька років пізніше Дейнюк зявляється знову:

„В державній школі в Брошневі (біля Стрия) побирав Василь Дейнюк, примусово і законно, втаємничення в ненависть. Ліберальний польський уряд дав йому учителя Базюка — українця свіжого хову. Той ліпив душі земляків: з жару первісних інстинктів добував полумя патріотичних — ясно, українських — піднесень; пружну, живущу плязму заправляв краплинами елементарного знання, таланти кріпкого народу підніс греблями гістеричного націоналізму. Маршал з обвислим вусом не мав що говорити в тій школі. Щоправда чипів у дубових рамах на почесному місці під хрестом, загніваний і грізний, начеб дувся на свого сусіда — президента з добрячою борідкою, але в клясі володів Шевченко, агітував Хмельницький, на лекціях проводив дух Шелі. Певними ударами сікача Базюк різьбив майбутніх боєвиків УПА".

(Докінчення на стор. 3).

Лев Ясінчук.

ОБЄДНАННЯ МОЛОДІ

Розглядаючи існування близько мільйонової української маси в Злучених Державах Америки, треба до цього питання підходити з двох основних точок погляду. Полишаючи на боці відношення тієї маси до чисто-американських потреб: і завдань, що випливають уже з обовязків американського громадянина, треба кожному свідомому своєї відповідальности за правильний і доцільний розвиток українського життя в тому краю зясувати собі, що тут робити для української справи в сучасному періоді, і що готовити на майбутнє. Перейняті гіркою дійсністю, що намагається вогнем і мечем винищити українській нарід і кровю наситити його землю, щоб плодовитою стала вона для всяких чужинців, ми самозрозуміло маємо в першу чергу на оці ті завдання, що їх несе хвиля того жорстокого часу. Це очевидно для нас наказ долі народу й ми не сміємо пропускати чи залишати його без уваги й наших конечних відрухів. Але існує й друга неменше важка вимога — збагнути, як поточиться дальше розвиток українства в Злучених Державах; чи з осягненням української державности на рідних землях буде воно кому потрібне, чи може вклавши нашу напругу для сповнення головної мети, себто державности, воно мало б право чи потребу ліквідувати себе.

Українство як сума фізичного й духового потенціялу української маси, це поняття, одноцілої істоти зложеної з многомільйонових складників. Як усьо живе, воно мусить задержати нахил не тільки вдержати, але й розвинути та передати себе. Це станеться тим певніше й краще, коли допоможемо тому природному гонові — так сказати б — з[illegible], себто продуманим і доцільним діянням.

Маючи це на увазі, ми, сучасники, були б хіба очайдухами, коли б ставилися рівнодушно до того, чи залишаться в майбутньому в Америці українські надбання попередніх українських піонірів не то непоменшеними, але й з нахилом до поширення й розбудови на те, щоб на всякий час і випадок задержався на їхній твердій підстаті кріпкий, здоровий і чинний український дух.

Такі міркування насувають скромні інформації І. Головінського, поміщені — в числі „Свободи" з 29. січня 1950 р. під заголовком „Напередодні одного віча".

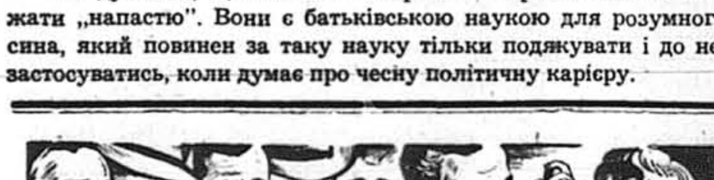
Про яке ж це саме віче мова?

Це мало б бути віче **молоді**, що його плянує комітет складений у Филаделфії з представників молодечих організацій. Головним завданням цього віча було би: насвітлення тій молоді, що „в часі, коли ворог на рідних землях винищує масово нашу націю, збереження національної свідомости всіх українців є суттєвим завданням" та, що збереження світоглядово-ідейного обличчя опертого на рідній духовості й традиції". Провідною ідеєю плянуючого віча було би „шукати всього того, що нас лучить і обєднує" та „обговорення співпраці старої й нової іміграції".

Не знаю, як хто сприйняв цю загальникову оповістку, але сама ідея такого віча має в моїх очах величезну вагу. Воно ще не запізно, може якраз усамчас. Багато нової молоді вже наїхало до Злучених Держав і багато ще приїде. Українська молодь тут роджена й новоприбула — що правда — не розсварена з собою, але не обєднана; вона ще не почуває себе рідною. Саме цього дотепер недостає — як для наших сучасних змагань, так і для прийдешніх плянів. Правда: віче не переведе тієї складної й нелегкої духової операції, але воно може освідомити й переконати учасників про потребу й конечність такого обєднання, якщо український організм в Америці має защіліти.

Треба признати, що українська молодь роджена в Америці користується американською свободою й має свої організації; може не всі вони проявляють щоденно стільки рухливості, щоб втягнути у свій вир всіх інших їхніх ровесників. Все ж таки є готове підложжя, з якого час до часу як з вулькану ясним полумям вибухає заграва, що переконує український світ про живучість української ідеї в тих, що призначені продовжувати тут українство. Але одночасно можна спостерегти інше замітне, хоч некорисне, явище: колись на рідних землях під неповнототалітарними режимами кипіло життя української молоді в її — все одно — дозволених, чи поборюваних організаціях. А тепер, у країні свободи, ще того не помічається у молоді, що свіжо прийшла. На виправдання такого явища можна хіба те

(Докінчення на стор. 3-тій)

Copyright by the Author.

11)

— Я? Ні. Почув щойно твої кроки. Але що ти кажеш — влом?!

— Чи задні двері замкнені?

— А певне ж. Їх же можна відчинити тільки з середини, а ключ має тільки Матвієва.

Інженер відчинив вхідні двері і ввійшов. Заки він замкнув їх наново, на коридорі заблисло світло і згори збіг Левко.

— Ах, добре, що ти знайшов мою люльку, — сказав він, побачивши свою люльку в руці інженера. — Я її поклав на вікні, певне випала...

І він узяв свою люльку та безжурно встромив її в рот.

Інженерові спішно було до лабораторії і він не мав часу думати про люльку. Проте коротка, як блискавка, гадка майнула йому в голові: чи Левко справді до нічого непричетний, чи тільки так нахабно вдає?

Оба ввійшли до робітні. Вікно було справді відхилене, видко, його не замкнуто з середини. Але якже ж? Інженер був особисто при тому, як його замикано. Погляд інженера пройшов по робітні. Все було на своєму місці. Жученко підійшов до шафки, де стояли пробівки і повів по них очима. Все було нерушене. Він відітхнув з полегшею.

— Видко, вломника я сполохав і він не встиг нічого забрати, — сказав він до Левка. — Але хто це міг бути?!

— Хтось певне з тих, кому твій винахід потрібний... Слід тобі таки послухати ради Селецького, вставити в вікна крати, а город обвести кільчастим дротом, так, як я тобі радив.

— Бачу, що таки так і треба буде негайно зробити. Але ходім, оглянемо ще раз будинок, чи немає яких слідів.

Інженер і Левко, взявши електричну ліхтарку, вийшли знову на двір. Обійшли будинок, переглянули кущі бозу і жасміну, альтану, але нічого підозрілого не помітили.

— Міг перелізти до якогось з сусідніх городів, через цей пліт це не штука — сказав Левко. — Але ходім спати — вдруге хіба вже не прийде, а завтра подбаєш за кращу забезпеку.

Вони завернули назад додому і розійшлися по своїх кімнатах. Проте інженер довго не міг заснути, — Левкова люлька не сходила йому з тямки. — „Треба бути з ним, хоч він приятель, трохи обережнішим. Мабуть непотрібно показував я йому сьогодні де лежить мій винахід" — думав Жученко, неспокійно засипляючи...

***

Минула друга година ночі і десь незабаром мало б світати. Ніщо не заколочувало спокою будинку, в якому мешкав інженер Жуженко. Проте так не було. Якісь тіни снували попід каштанами, шукаючи сутінків, — хтось, видко, пильнував будинку ззовні. Ось одна тінь підійшла і пристанула при паркані від вулиці, де каштан кидав тіні більш ніж в інших місцях. Витягнувши з кишені шнурову драбинку, незнайомий, щільно закутаний, з кашкетом насуненим на очі, легко переліз на другий бік огорожі. Тримаючись так само тіней, незнайомий підійшов під вікно, на яке місячне сяйво тепер уже не падало, бо місяць перейшов за будинок. Приставивши драбину, що лежала недалеко на землі, незнайомий піднявся на ній до висоти вікна і попробував рукою, чи відкривається. Вікно було сильно замкнуте, і вломник зліз, видко, невдоволений. Хвилинку постояв він на місці, та незабаром підійшов до дверей. Витягнув з кишені подовгастий струмент і вклав його в замок. Після кількох обертів легко натиснув двері і вони подалися. Вломник примкнув їх за собою і пішов праворуч, у бік робітні, ступаючи легко на гумових підошвах. Двері були оковані і мали крім замку колодку. Замок відчинив вломник без більших труднощів, зате багато намочився з колодкою, може саме тому, що вона була така примітивна і нештудерна, — запроста для його скомплікованого струменту.

Відчинивши двері, незнайомий, пускаючи тоненький, як шнурок, промінь своєї сліпої ліхтарки, підступив до стола в першій кімнаті і нахилився над картоновими течками, що на нім стояли. Перелистував по кілька карток у кожній і хвилину вагався, — вже навіть був відкрив шкіряну течку, яку мав з собою, проте залишив усе на місці і пішов далі до лабораторії. Тонким променем обвів спершу по підлозі, а потім по стінах. Промінь спинився на шафці з пробівками. Незнайомий приступив і відкрутив защіпку.

Осторожно повів пальцями по пробівках і спинився на одній, що лежала збоку. Підніс її і пустив на неї промінь з ліхтарки. „39" — прошепотів сам собі. Відкрив течку, виняв з неї шматок полотна і дбайливо загорнув у нього пробівку. Потім, не спішучись, вийшов. На коротку мить опинився при дверях лабораторії вагаючись, чи їх замкнути, але, поглянувши у вікно, видко ствердив, що вже почало злегка сіріти. Тоді спішно сховав свій струмент і вийшов.

Пождавши хвилину при огорожі і переконавшись, що нікого немає, вломник переліз драбинкою на другий бік і спокійно подався по вулиці, в сторону міста. Не відійшов він і тридцяти кроків, як почув неголосне, але виразне: „руки вгору"! Вломник автоматично підняв свої руки, в одній тримаючи течку. Одна з постатей, що вийшла зза дерева, спробувала відібрати йому течку, але вломник, не спускаючи рук, копнув напасника в ногу і рванувся тікати. Проте, йому не довелося виконати свого заміру. Удар у голову оголомшив його на хвилину — і цього вистачило напасникам. Миттю вхопили вони течку, ще хвилину, притиснувши до каштану, обшукали кишені — і зникли.

Залишений вломник, очунявши, з лютtю кинувся бігти за напасниками, але за хвилину пізнав, що це надаремне. Вони зникли в одній з численних вуличок того кварталу, повного городів та садів.

Тільки, мов крізь серпанок здалося нападеному, що він чув якісь слова в чужоземній мові, здавалося йому — німецькій...

***

(Дальше буде).

НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

(Велика Історія України. — До 1923 р. опрацювали проф. д-р Іван Крипякевич і ред. Микола Голубець. — До 1948 р. доповнив проф. д-р Дмитро Дорошенко. — Про історію України доповнив проф. д-р Ярослав Пастернак. — Видав Іван Тиктор, Львів - Вінніпеґ 1948 в 8°, XIII. + 967 + (1) стор.).

Перед Різдвяними святами появилося друге видання „Великої Історії України", яку вперше видав Іван Тиктор у Львові в червні 1935 р. У Львові заслужився І. Тиктор як організатор і керманич видавництва „Українська Преса" (щоденник „Новий Час", тижневик „Народня Справа" з щомісячною „Народньою Бібліотекою", дводенник „Наш Прапор" з щомісячною „Українською Бібліотекою", сатирично-гумористичний півмісячник „Комар" з щорічним календарем, місячник для дітей „Дзвіночок" з щомісячною бібліотекою для доросту „Ранок", тижневик для Лемківщини „Наш Лемко" з „Першою Лемківською Читанкою", „Бібліотека Нового Часу", бібліотека „Український Театр", „Календар для всіх" і календар „Золотий Колос", та „Історична Бібліотека" з великими книгами: „Велика Історія України", „Історія Української Культури", „Історія Українського Війська" і „Велика Всесвітня Історія"). В 1941-43 рр. І. Тиктор зорганізував видавництво „Волинь" у Рівному, де видавав часопис „Волинь", журнал для дітей „Орленя", хліборобський часопис „Український Хлібороб", бібліотеку „Антикомуніст" і „Театральну Бібліотеку". На скитальщині в Австрії в 1945-48 рр. І. Тиктор видав кільканадцять українських книжок, образів та святочних карточок. Переїхавши в осени 1948 р. до Вінніпеґу в Канаді був спершу І. Тиктор діловим управителем часопису „Новий Шлях", але згодом почав власну видавничу діяльність саме перевиданням „Великої Історії України". В слід за її першими зшитками появилися і відновлений сатирично-гумористичний журнал „Комар", та „Практичний Календар на 1950 р."; внедовзі появиться „Літопис" історії, літератури, мистецтва й громадського життя.

Як перше видання „Великої Історії України" почалося в десятиліття, так друге в 25-річчя видавничої діяльности І. Тиктора. Текст проф. д-ра І. Крипякевича і М. Голубця виданий фототипічно без змін, а додруковані тільки ті місця, які в першому виданні сконфіскувала польська цензура. Тимто це видання являється першим повним виданням праці вище названих істориків, з яких першого доля як засудженого советським режимом за „націоналістичний ухил" в історії невідома, другий помер у 1942 р. Памятаючи національно-виховну місію першого видання та солідність авторів в опрацюванні історичного матеріялу слід це перевидання історії України тільки радісно повитати та подякувати видавцеві, що приніс на чужину таку цінну працю.

До тексту першого видання „Великої Історії України" після передмови І. Крипякевича дано на 5 сторінках введення в українську історію англійською мовою (Ukraine down the Ages). Відтак після присвят видавця слідує огляд його видавничої діяльности пера одного з працівників „Української Преси" Евгена Яворівського.

Як згадано на наголовному листі доповнення нової історії України в 1923-48 рр. написав проф. Дмитро Дорошенко, який поза своїми спеціяльними численними історичними працями відомий широким кругам українського громадянства як автор цінних споминів про події на Україні в 1914-18 рр. та дво-томової історії України з часів Центральної Ради і гетьмана Павла Скоропадського, коли сам автор брав визначну активну участь в українському державному будівництві: за Центральної Ради спершу як губернатор окупованих Росією повітів Галичини й Буковини, згодом коротко як премієр Генерального Секретаріяту, за Скоропадського — керівник міністерства закордонних справ. На першій політичній еміґрації після упадку української держави Дорошенко став професором історії України на Українському Вільному Університеті та на чеському Карловому Університеті в Празі, на скитальщині президентом Української Вільної Академії Наук, яку й тепер очолює переїхавши до Вінніпеґу.

Безпристрасний обєктизм проф. Дорошенка в його оглядах історії Центральної Ради та нової Гетьманщини знаменує і його доповнення „Великої Історії України" за 1923-48 рр. Вражає тільки на стор. 868 те, що про обговоренні української еміґрації в Празі не має згадки про „Музей Визвольної Боротьби" й поміщено світлину проф. Леоніда Білецького, який не очолював цієї еміґрації й був тільки організатором і директором існуючого там у 1923-33 рр. „Високого Педагогічного Інституту ім. Драгоманова". Чи не краще було подати світлину покійного Дмитра Антоновича, кол. організатора й керманича ГУП-у, директора „Музею Визвольної Боротьби" в Празі, голови тамошнього наукового „Українського Історично-Філософічного Товариства" та професора „Українського Вільного Університету, що відограв і відограє більшу науково-педагогічну ролю як інститут Драгоманова. Автім в історії померші діячі мають першенство перед живучими, що можуть ще заслужитися як віцепрезиденти УВАН в дискусії з НТШ і своїми популярними виданнями на канадійському ґрунті.

В часі другої світової війни проф. Дорошенко не міг пробувати на Україні й тимто подекуди в його нарисі є дрібні неточності. На рахунок редактора доповнень у „Великій Історії України" Степана Волинця, що перебував у Галичині в часі її німецької окупації, таку неточність, як проголошення уряду Ярослава Стецька у Львові 30 червня 1941 р. „кілька днів по заняттю Львова", бо це сталося в день заняття Львова німцями.

Неточності є в оповіданні про арешти й розстріли українських культурних діячів німецьким Ґестапом у Києві. Першими впали редактори „Українського Слова" Іван Рогач, Петро Олійник та Ярослав Оршан-Чемеринський, не за спротив німцям, бо вони з наказу свого шефа з „Українпрессе" мусіли надрукувати промову Гітлера в цілості на передодні свого арештування в Свято-Андріївський вечір 1941 р. Їх випустили на волю на латинське Різдво без доведення їм вини, Рогач навіть надіявся, що йому повернуть редакцію „Українського Слова"; проте їм забрано їхні особисті документи й вони мусіли щоденно голоситися на Ґестапо, „доки не приїде автобус і не завезе їх до Берліна", бо — казали в Ґестапо — київське громадянство їх ненавидить за співпрацю з комуністами. Така нотатка появилася на першому місці в першому числі „Нового Українського Слова", що, мовляв, українські націоналісти прийшли з Заходу й злучилися з місцевими комуністами. Чи для історика Дорошенка може бути „невідомий досі" з своєї друкованої статті в „Записках Ніженського Інституту Народньої Освіти" за редакцією історика Миколи Петровського історик старих віків? Кость Штепа, син українського священика з Полтавщини, але вихований спершу в російському дусі в часі своїх студій на петербузькім університеті повернув до українства в добу українізації та був професором спершу Інституту Народньої Освіти в Ніжені, згодом київського університету. Коли німці зайняли Київ і творилася українська міська управа Штепа заняв становище керманича культурно-освітнього відділу і як такий сам визначив себе ректором університету. В листопаді 1941 р. новий голова міста Києва, Володимир Багазій, що як середньо-шкільний учитель був справді невідомий досі в українських кругах на захід від ризької лінії, усунув Штепу з керівництва міського відділу культури й освіти та хотів усунути його з ректорства недіючого, але удержуваного коштами міської управи університету як людину скомпромітовану серед українського громадянства своїми зізнаннями перед НКВД в справі К. Грушевської і Е. Тимченка. Штепа удався під опіку німців і ці використали згодом „ректора університету" як редактора „Нового Українського Слова", до якого матеріял постачав німецький відділ пропаґанди при „Ґебітскомісарі", як це припадково довідався керманич міського відділу пропаґанди галичанин А. Ш., що в січні мусів залишити своє становище і втікати до Галичини, коли настала нагінка на західніх українців в Києві. Першими впали жертвою Рогач з сестрою, Чемеринський з жінкою та Олійник, яких несподівано арештувало Ґестапо вдруге в перший день нашого Різдва в січні 1942 р. Багазія арештовано 7 лютого, поетку Олену та її чоловіка інж. Михайла Телігів 8 лютого 1942 р. В Рівному хвиля арештів і розстрілів почалася пізніше, бо автор цих рядків, утікаючи з Києва то пішком, то, коли трапилося — підводою, гостював у видавця „Волині" І. Тиктора в початках березня 1942 р. Переночував у друкарні „Волині", де працювали знайомі із львівської Ставропиґії складач „Нового Часу" та Василь Штуль (молодший), що згинув опісля від братовбивчої кулі в рядах УПА отамана Тараса Бульби, якого адютантом був його старший брат — початкуючий історик. В початках березня 1942 р. „Волинь" ще могла містити критику „Нового Українського Слова", але вже з кінцем березня, коли мандруючи я врешті прибув до Львова, довідався я про арешт її редактора Уласа Самчука, згодом її видавця Івана Тиктора.

Коли згадано про смерть видатного продовж двох перших десятиліть нашого століття радикального діяча д-ра Кирила Трильовського, що продовж польської і пізніших окупацій Галичини не займався ширшою громадською діяльністю, то слід було згадати тих, що до самої смерти брали живу участь в українському національному житті як жертви польських боївок професори львівського медичного інституту д-р Андрій Ластовецький і д-р Маріян Панчишин, ректор львівського університету в часі його замкнення німцями проф. д-р Василь Сімович та організатор УЦК полк. Роман Сушко, якого трагічна смерть ілюструє найкраще трагізм підпольної ОУН, що в боротьбі з поляками шукала союзників, які, коли почали окупувати українські землі, почали її безпощадно нищити.

Очевидно ці спростування й доповнення в нічому не обезцінюють цінної правильної назагал оцінки історії України 1923-48 рр. в „Великій Історії України", виданій Іваном Тиктором

Д-р Микола Андрусяк.

Звідомлення

БЮРА УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На нарадах, які відбулися дня 31. січня 1950, обговорено й вирішено такі справи:

1. УКК зробив інтервенцію в департаменті стейту в користь вояків УПА, які найновіше продерлися через кордон. Департамент стейту листом з дня 24 січня б. р. повідомляє У. К. Комітет, що цим воякам УПА був признаний військовою владою азиль для побуту в Німеччині;

2. Сенатська Комісія для вислухів в справі народовбивства припинила була на якийсь час свою чинність. Голова тої Комісії знову повідомив УКК, що його делеґація буде принята й вислухана. Делеґація при цій нагоді вручить обширно випрацюваний меморіял в справі народовбивства на Україні.

3. Статутова Комісія виготовила переклад статутів УКК і виготовляє організаційний правильник для Відділів.

4. Організаційний референт вислав до всіх делеґатів та їх організацій окреме звернення, яким запросив їх бути помічними в підготовці для закладання нових Відділів УКК.

5. Видати у звязку зі збиранням Національного датку окремі квітарі, які будуть доручені всім організаціям та одиницям, що матимуть право збирати Національний даток. Видати спеціяльні леґітимації Українського Народного Фонду (малого формату на твердому картоні), для трьох родів Національного датку. Леґітимації дістануть всі американські українці, які зложать даток.

6. Запросити в склад КУРАТОРІЇ Українського Народного Фонду представників Церков, всіх українських центральних установ та організацій в метою забезпечити якнайширшу громадську контролю над господаркою УНФондом. Правильник УНФонду є вже випрацюваний і буде предложений на одному з дальших засідань до принятя.

7. На десяту річницю існування УККомітету підготовити й видати в українській мові — Огляд діяльности УКК в роках 1940-1950 — з долученням повних протоколярних матеріялів IV. Конґресу. (Обрана комісія д-р Цеґельський, проф. Чубатий і д-р Мишуга, предложить кошторис, оформлення та запропонує редактора).

а. Видати в англійській мові інформаційну брошуру про десять-літню діяльність УКК.

8. Висловити подяку Українській Лізі Молоді в ЗДА — президент А. Волошин — за їхню спеціяльну постанову на конвенції: „Американсько-українська молодь буде в повній мірі піддержувати працю У. К. Комітету і вітає його старання про обєднання американських українців". Ліґа Молоді на працю УКК пожертвувала суму $100.

9. Видати заклик до всіх українських громадян і організацій, щоби присилали матеріяли про мартирологію українського народу під Советами. Матеріяли будуть належно зареєстровані та переховувані в архіві. З них можна буде користати тільки для загально-національних потреб.

10. Передати прохання Українського Доп. Комітету в Женеві (Швайцарія), відносно допомоги від ЗУАДКомітету під розгляд. З уваги на виконану працю, наведена станиця повинна бути піддержана і У. К. К. висловлює погляд, що саме із дотації УНФонду, призначеної для переселенчо-гуманітарних потреб.

11. Передати прохання Українського Вільного Університету на розгляд до НТШ, з метою признання допомоги із дотацій УНФонду на культурно-наукові потреби.

Нарадами проводив п. Дмитро Галичин, секретарювала панна Е. Піддубчишин. Присутні: д-р Л. Цеґельський, Д. Лотоцька, Й. Лисогір, Г. Білинський, д-р М. Чубатий, Б. Катамай, В. Мудрий, А. Штефан, В. Бакад, Д. Слободян, д-р В. Пушкар, Ю. Ревай.

Обєднання молоді

(Докінчення зі стор. 2-гої).

сказати, що багато з новоприбулої молоді не бачило, чи не переживало ще тих зразків на рідній землі, бо в той час вона була замолода. Але в безконечність так не може тягнутися, коли наша справа вимагає, щоб уся наша молодь стала живим, твердим муром, що встоїться навіть тоді, коли старші огорожі вже спорохнявіють. А є тієї молоді усяких верств досить: студентської, бувшої студентської, робітничої, фармерської та ремісничої.

До тісної співпраці всієї української молоді в Америці мусить дійти. Молодь, що тут родилася й зросла в добрих нормальних умовинах має доволі енергії й коли її вповні використає, то здійсненням свого пляну не тільки зачудує старших, але й підбадьорить їх і покаже, що без партійництва можна вдіти більше зробити для української справи. Для старших нема слушної причини вмішуватися до того діла. Американська молодь — це вже не дітваки; це поважне юнацтво, зпоміж якого багато перенесло на собі, хоч не дома, всі фронтові й позафронтові страхіття найжорстокішої дотепер війни й давали собі раду в найдикіших випадках. Коли ця молодь сама додумалася до того, що не — ділення на релігійні, партійні, чи інші гуртки, а обєднання всіх молодих національно думаючих одиниць потрібне, то можна вірити, що вона його з успіхом переведе — власними мізками та власними силами. Ми — старші можемо їй тільки побажати якнайвидатніших успіхів.

„Україна — один великий концентрак"!

„...Україна під московським пануванням є один великий концентрак. Не має там ані національної ані особистої свободи".

Таке писав англійський щоденник „Едмонтом Джорнал", що є найбільшим і найвпливовішим часописом провінції Алберти в Канаді, з приводу віча члена Української Національної Ради д-ра Степана Росохи, яке відбулося в Едмонтоні.

Далі „Едмонтон Джорнал" пише: „Там сьогодні є на 20 мільйонів східних европейців у московських концентраційних таборах, що працюють над будовою великої большевицької военної машини... Москва має таємну поліційну силу (МВД) числом біля одного мільйона, що діє в країнах сателітів і велика сила цьої „Комуністичної Армії" є сконцентрована в Україні. Москва знає, що більшість українців є в людій опозиції до комунізму і поневолення. І це є причиною, що Москва сконцентрувала там великі сили. Сталін намагається знищити українців, бо йому треба землі цього поневоленого народа..."

Другий англійський щоденник „Едмонтон Бюлетен" п. з. „Українці домагаються свободи" пише: „Світового чи Европейського миру не можна досягнути без здійснення самостійности України... Українська боротьба за незалежність є також боротьбою за збереження християнської культури й цивілізації, загрожених тепер червоним імперіялізмом. Українці ніколи не погодяться, щоб Україна зісталася частиною Російської імперії без огляду на зміну режиму, бо і демократичний московський режим буде також поневоленням. Концентраційні табори в Советськім Союзі, спеціяльно на Сибіру, містять в собі більше, як 20 мільйонів осіб поневолених з тим наміром, щоб розбудувати военну машинерію, яку росіяни вжиють для завоювання світу Советами".

Іван Борух.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Депоновано в банку з кампанії на Пресовий Фонд „Свободи" за 1949 рік	$8,318.13
За січень 1950	297.90
Разом	$8,616.03

Дальші жертви зложили:

Ліста: ч. 5.

Відділ:	Жертва:
Д-р Я. І. Макарушка	$ 5.00
Стефан Сміт	2.00
Микола Мартинюк	1.00
Павло Кісь	1.00
A. Benowskyj	1.00
Г. Костюк	1.00
М. Стефаник	1.00
42 Петро Головачук	3.00
54 Віра Зубик	1.40
106 John Makar	4.00
121 Zachary Fitsik	2.00
123 W. Badan	2.00
123 Mary Bayda	2.00
141 З відділової каси	20.00
204 Хміль Іван	2.00
206 Іван Стропький	2.00
219 Степан Клопій	2.00
221 Григорій Олексій	2.00
237 Лука Благітка	2.00
290 Юлія Коллар	2.00
430 Михайло Березовський	1.00

Українець очима поляка

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Потому автор розповідає про те, як Дейнюк одержав державну стипендію, здав у Калуші матуру та докінчив науку на кооперативних курсах. Так повстав „учений чоловік, майже пророк — перший українець у руській родині". Читача прохаємо звернути увагу на хронологію: в Брошневі могла бути школа щонайбільш народна шостиклясова, і молодий Дейнюк, як учень у тій школі, міг мати найбільш 13-14 років. Цього то хлопця учитель Базюк „втаємничував у ненависть", хоч той хлопець кілька років перед тим, отже 9 або 10-літній, уже зарізав ножем двох польських уланів і закопав, тобто — такий смаркач-різун був уже „ідеологічно" сформований і ненависти вчити його було зовсім зайво.

Розуміється, з такого молодого різуна, вихованого на духу Шевченка, Хмельницького і Шелі (польського розбійника) міг вирости тільки німецький агент. Про це далі розповідає п. Ясеньчик:

„Дейнюк трохи пізніше, на посаді в Калуші, завзято студіював фашизм — у німецькім перекладі. Уважав його спасенним для Великої України. З невеликими змінами: отаман — замість Іль Дуче, тризуб — замість лікторських різок, сорочки жовті або сині (міліцію — читай боївки — вже творено потайки, за це не було клопоту). Доповідь молодого діяча „Про організацію Народу в світлі теорії і досягів фашизму" принято на довірочних зборах з ентузіязмом. Гарний будинок „Народної Торговлі", що під одним дахом ховав кооперацію і ірреденту, гудів від гучних оплесків: кишенькові вожди пройняті расовою трясцею — „душа народу" стрясана гикавкою по обжирстві надто товстими думками. (...) Похмуре наслідя убивства гукало в ньому великим голосом, вимагало кривавих діл, про які міг би заспівати сліпий дід-лірник вільного Запоріжжя. З радістю читав згадки про потаємні замахи, бомби і підпали, про процеси безстрашних молодців. Трясцею змислової розкоші проймали його візії тортур, що вставали з оповідання гнаного засудами боєвика, який переховувався в бюрі кооперативи: про уланські лямпаси, видирані з живого тіла, криваві еполети і прапорці, різані бритвою на грудях перед закопанням недобитої жертви"...

Потому прийшла Дейнюкова година тріюмфу — німецький удар на Польщу. Бодай він так вірив, бо „не чужі були йому зустрічі з агентами Ґестапо, умови й обітниці, від років квитував таємні пересилки, надавані в Берліні. Був якнайкращої думки, жалкував тільки, що не знайшовся поблизу Кракова, де певно зустрів би знайомих у брунатних мундурах"... Але війна застала Дейнюка не там, а в Станиславові, під большевиками. Дейнюк мусів ховатися від арешту і тут одного дня зробив неприємне відкриття: що списки тих українців, які він дав Ґестапо, розуміється за оплатою від кожної голови, знаходяться в руках советських і всіх уже виарештувано... Це зражує Дейнюка до гітлерівців, він тікає на південь і вступає до... польської армії ген. Андерса.

Стільки п. Ясеньчик. Його тип Дейнюка такий соковитий і такий універсальний збірищем усіх можливих і уявлених українських гріхів, що зайвим здається нам доповняти той текст якимись коментарами. Автім повість іще не закінчена — фрагмент вривається на тому, як Дейнюк задушує руками італійця Баратту і роздушує йому голову на безобразну масу. Очевидно, в дальших розділах наш український різун підріже горла ще кільком полякам...

Прочитавши отакі писання п. Ясеньчика, можна б зробити такі висновки: він належить до того типу поляків, яких болить сам факт існування українців, точніше — української людини, як завершеної категорії свого власного мислення, а не амеби, що приймає форму кожної руки, яка її візьме. Той тип поляків — майже поголовний, для українця, зрештою, в цьому нічого дивного. Він може хіба дивуватися тій невишуканій формі, в якій — будь - що - будь елітарний — польський часопис сам демаскує ту польську україножерну ментальність.

С. Г.

ВОДНА КРИЗА В НЮ ЙОРКУ.

Упродовж останніх 24 годин припаси води в збірниках міста Ню Йорку зменшилися на 137,000,000 галонів. Це приписують холодові в північних частинах стейту, звідки припливає вода до збірників. Це вже тругий день з черги не прибуває, а зменшається стан води, призначеної на вжиток мешканців Ню Йорку. Водний комісар міста відзивається раз-у-раз до мешканців за ощадністю в уживанні води, одначе це вже не багато помагає.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО УКРАЇНЦІВ В ПІВНІЧНІЙ ДАКОТІ

У статті А. Жуковського, поміщеній в „Свободі" з 31 грудня м.р. під заголовком „Українці в нівнічній Дакоті" є деякі інформації, викликані незнанням відносин. Щоб ці відносини пізнати, треба перебувати довше між цими людьми і ступнево щось від них і про них довідуватися.

Правдою є, що старше покоління говорить по українськи, а молодше мало або й зовсім української мови не знає, бо нема кому її учити. Між собою старші говорять по українськи, але до дітей говорять іншою мовою. Молодь знає, що на Україну не поїде і тому сама не має інтересу вивчувати українську мову. Зрештою є тут багато таких людей, що вважають Україну за часть Росії і відповідно до того навчають своїх дітей.

Помилково написав автор, що наші люди нічого не знають про наші визвольні змагання. Люди знають, тільки що тут є багато большевиків, то вони це закривають і хвалять сталінський режим. Автор допису написав, що тут тільки два большевики. То тільки двох призналося до большевизму, а інші мовчали, але їх тут багато більше. Є такі, що читають українську большевицьку газету і тільки вірять у те, що вона пише. Про багатьох українців треба сказати, що вони до оргагнізації не надаються, бо належать до такої релігійної секти, де їх навчають, що організація походить від сатани. Може це тому так, що вони знають тільки про большевицькі організації, які висмівають релігію й Бога.

Мабуть підо впливом большевиків поширився теж погляд, що скитальці в Европі мають їхати на Україну, де їм большевики дадуть що їсти, і буде їм тепло. Тому так важко збирати гроші на допомогу скитальникам.

Житель Північної Дакоти.

ПРИВИКНЕ СОБАКА БІГТИ ЗА ВОЗОМ, ПОБІЖИТЬ ЗА САНЬМИ

Памятаю, як перед першою світовою війною приїздили нaлюди на працю до Канади, думаючи заробити пару долярів і поверталися домів. Тоді я побував у Коболт, у провінції Онтеріо. Там є копальні срібла і багато наших людей пішли туди на заробітки. За ними приїздили ніби робітничі агітатори і смалені дуби обіцювали людям. Казали, що треба вступати до соціялістичної партії, а тоді прийде рай на землі. Про народні справи їм не було в голові. Вони тільки матеріяльні справи мали на оці. Якийсь Гуцайло написав навіть брошуру, в якій написав, що нація, то фікція і буржуазна легенда.

Коли вибухла російська революція, тоді ті самі люди перейшли на соціял-революціонерів, потім на меншевиків, а вкінці на большевиків — а ніколи не думали про національне визволення і народню справу. З московськими большевиками вони пішли проти рідного народу і знову обіцювали золоті гори. Казали, що до Ню Йорку приїдуть червоні кораблі і всіх заберуть до раю на Україні.

Коли опісля дізналися про виголоджування України большевиками, то й тоді їхня совість до них не заговорила. Коли ж прийшла Сталінська диктатура, то вони сліпо пішли на агітацію за „Сонічком-Ясним Сталіном". А як Сталін і Кремль почали хвалити колишніх московських царів, Івана Лютого й царицю Катерину, яка зруйнувала Січ, то вони тоді почали хвалити царів, яких колись проклинали.

Хоч колишній редактор большевицьких Вістей, М. Дурдела, як на долоні виказав большевицький обман, вони своє дальше торочать і дальше ошукують український нарід та заганяють його в руки кривавих катів. Від себе скажу, що нам, що впали жертвою большевицького обману, треба обеднатися і хата від хати йти на освідомлення інших обманених, бо шкода, щоб пропадали в кігтях страшного ворога всього людства. Треба теж давати пожертви на працю Українського Конґресового Комітету, що помагає справі визволення України.

Юрій Басалиґа,
бувший скрентонець, тепер клівлендець.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

„ВЕРТЕП" У КАРТЕРЕТІ

Учасники „Вертепу", виставленого заходами новозаснованої укр. греко-кат. парохії в Картерет, Ню Джерзі, яка теж зібрала $250 на посилення переселенчої акції й вислала цю суму до ЗУАДКомітету.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЕМПЕБ, О. — Тов. Сокіл, від. 218, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі, 165 Gordon Ave. Проситься члениць і членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження іб уде вибір делеґатів на конвенцію УНС. — Уряд.

ЙОНҐСТАВН, О. — Повідомляємо всіх членів Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 4. пополудні, в своїй галі, 914 Френклін Еве. Просимо всіх членів і члениць прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження та вибір делеґатів на конвенцію УНС. — За уряд: М. Мушинський, предс.; Д. Войтович, кас.; І. Павловський, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Вр. св. Ап. Петра й Павла, від. 220, відбудуться в суботу, 11. лютого, в год. 7:30 ввечір, в галі парафіяльній, 4952 Палайна ул. Всі члени обовязково мають явитись, бо буде вибір делеґатів на конвенцію, як рівнож багато інших справ до полагодження. Взиваємо довгуючих членів вирівняти свої залеглі довги. Хто з членів має знайомих, що ще не є членами У. Н. Союзі, просимо подати адреси до секретаря на зборах. — Г. Гарасим, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 334, відбудуться 12. лютого в годині 1. пополудні в У. Н. Домі. Проситься членів прийти на ці збори, бо є важна справа до рішення і буде вибір делеґатів на конвенцію УНС. На річних зборах вибрані такі урядники на 1950 рік: М. Задерецький, предс.; В. Юрчишин, заст.; С. Морозович, фін. секр.; М. Бовонок, заст.; І. Жук, рек. секр.; І. Видмедик, заст.; Н. Стасів, оглядач хворих, 1723 Sadie Ave.; М. Шміґельський, інж. М. Стефаник і В. Репожинський, контр. комісія.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 291, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 3. пополудні, в У. Н. Домі, 2255 В. 14. вул. Уряд просить членів прийти в означений час конечно, бо є багато справ до полагодження і буде вибір делеґата на конвенцію УНС. — За уряд: І. Клим, гол.; В. Гузіль, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. Зап. Січ, від. 75, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. лютого, вг од. 1:30 попол., в У. Н. Домі. Зогляду, що є важні справи до вирішення і вибір делеґата на конвенцію УНС, участь кожного члена є конечна і обовязкова. Довгуючі члени обовязково повинні вирівняти свої вкладки. — За уряд: Ю. Г. Лелюх, предс.; І. Слупецький, кас.; С. Зданкевич, фін. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 1. пополудні, в У. А. Осередку, 2965 Карпендер ул. Просимо членів о присутність, бо маємо важні справи і буде вибір делеґата на конвенцію УНС. Взиваємо довгуючих членів прийти на збори і по зможности сплатит свій довг. — П. Андрушків, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 12:30 пополудні, в Домі Відділів УНС, 845 N. Western Ave. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде вибір делеґатів і заступників на конвенцію УНС. — За уряд: Г. Бобик, предс.; М. Семків, кас.; В. Пилипів, секр., 849 N. Leavitt St.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Повідомляємо членів Тов. ім. Тараса Шевченка, від 176, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 3. попол., в гали церковній. Буде вибір делеґата на конвенцію УНС. На річних зборах 29. січня ухвалено, що місячні збори мають відбуватись в першу неділю по 10-тім і всі члени мають платити свої вкладки на зборах, інакше довгуючий член буде суспендований. На тих же зборах потверджено той самий уряд: В. Зелінка, предс.; П. Бабяк, секр.-кас.; Г. Чомко, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Чергові збори Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в четвер, 9. лютого, в Товариськім Домі, 831 Джозеф Еве., в годині 8. ввечіер. Проситься членів і члениць прийти на означений час. На цих зборах буде вибір делеґатів на конвенцію УНС. — І. Свереда, гол.; П. Ковтун, кас.; В. Гавриляк, фін. секр.; В. Іванців, рек. секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 155, подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться 10. лютого точно в годині 7. ввечір. Проситься всіх всіх членів прийти на згадані збори, бо буде вибір делеґатів на конвенцію УНС і полагодження справ щодо пікніку, що відбудеться в літі. — За уряд: М. Чумер, секр.

ТОРОНТО, ОНТ. — На річних зборах відділу 432 вибрано такий уряд на 1950 рік: Д-р І. Василенко, гол.; Я. Верес, заст.; В. Гірняк, фін. секр.; С. Орихівський, прот. секр.; Т. Мельничук, кас.; Т. Гуменюк, А. Дутко і п-ні Михаловська, опікуни хворих; Шафранський, дверник; М. Хлипавка, хорунжий; В. Шпікула, І. Кавун і В. Андреів, контр. комісія; В. Гультай, проф. М. Ребрик, С. Віндик, М. Дубицький і І. Маланчук, комітет Каси Хворих. Повідомляємо все членство, що на цих річних зборах вирішено, що від тепер члени і членки повинні приносити свої вкладки до відділової канцелярії, яка приміщується в домі Філії УНО, 783 Каледж ул. Вкладки приймаємо кожного вечора в тижні від год. 8. до 10. ввечір. Всіх членів, які довгують до відділу, просимо негайно вирівняти та відзискати членські права. — За заряд: Д-р І. Василенкон, гол.; Я. Верес, заст.; В. Гірняк, фін. секр.; С. Орихівськию, прот. секр.; Т. Мельничук, кас.

KENORA, ONT. — The yearly meeting of the U. N. A. Branch 428 will be held on Sunday, February 12, at 2 P. M., at the home of Frank Gala, 817 — 4th St., North Kenora. All members of the branch please attend. — M. Gala, Sec'y.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19172 Крупчак Юрія з села Ясенів, Турка, від внука Іванчук Ярослава, с. Михайла і Михайлини з Крупчаків.

19173 Дзондза Катерину і Івана з с. Розлуч, Турка, від Гришканича Гриця.

19174 Тарновського Сергія з Киева від Аріядни Юнк.

19175 Степанова Івана від Григорія Юдина.

19176 Пдлик Михайла від брата Поліщук Володимира.

19177. Своїх тіток по прізвищу Бойко від Стаха Бойко.

19178 Ґловацьку Ольгу д. Стефана з с. Устечко, Заліщики, від Шлапака Романа.

19179 Чабанюка Йосипа з с. Гордашівка, пов. Тальне, Київщина, від Марії з Біленків Мельник.

19180 Середич Юрка і Євку з с. Ботівки Нижньої, Турка, від Сутчак Юрка, сина Ігнатія і Марії.

19181 Лукач Федора, Совяк Параньку і Данилів Февронію з с. Воля Задеревецька, Стрий, від Филик Розалії.

19182 Котик Андрія, сина Андрія і Ірени з с. Кобиля, Збараж, від Ясіновської Марії.

19183 Кацапир Василя від брата Степана Кацапира з с. Пиратина, Радехів.

19184 Лихолат Михайла з Любачівщини, сина Еви і Михайла від Анастазії з Федаків Дороти.

19185 Синіцького Ілька і його доньок від Федини Олекси.

19186 Бойко Марію, д. Демка і Марти з Гавчаруків від Бойко Катерини, зам. Стахів з с. Чепелі, Броди.

Голоситись на адресу

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую своїх кревних **АННУ і ЕВДОКІЮ** з роду **ШЕВЧУК** зі села Негівці, повіт Калуш, які виїхали після першої війни до ЗДА. Хто з бувших Негівчан знає про них, або вони сами, прошу писати на адресу:

Dr. DMYTRO SHEVCHUK,
42 Mechanic Street,
New Haven, Conn.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ТАРЗАН, ч. 2274. Ніта шукає Фила.

Тарзан знав, що він не може діяти перед приходом ночі і тому він ждав у безсилі на березі джунглів.

Саме тоді д-р Зі схоплював одну малпу по другій і давав їм заживати страшного ліку.

У глибині нетрів Ніта затурбувалася долею Фила. Не зважаючи на пораду

Бронсона, вона пустилася до дому страхіть, а за нею обережно, слідкував її могутній покровитель.